

Bệnh vi-rút corona 2019 (COVID-19): Tổng quan

Bệnh vi-rút corona 2019 (COVID-19) là một bệnh hô hấp. Bệnh này do một chủng vi-rút corona mới (chủng mới). Có nhiều chủng vi-rút corona. Vi-rút corona là nguyên nhân rất thường gặp gây cảm lạnh và viêm phế quản. Chúng đôi khi có thể gây nhiễm trùng phổi (viêm phổi). Các triệu chứng có thể từ nhẹ đến nặng. Một số người không có triệu chứng. Các vi-rút này cũng được tìm thấy ở một số động vật.

Tất cả 50 tiểu bang ở Hoa Kỳ đã báo cáo các trường hợp COVID-19. Nhiều khu vực đều báo cáo "sự lây lan trong cộng đồng" của COVID-19. Điều này có nghĩa là không rõ nguồn gốc gây bệnh. COVID-19 là một bệnh truyền nhiễm đang nổi lên nhanh chóng. Điều này có nghĩa là các nhà khoa học đang tích cực nghiên cứu nó. Có thông tin cập nhật thường xuyên.

Các quan chức y tế công cộng đang làm việc để tìm hiểu nguồn. Vẫn chưa hiểu hết cách vi-rút lây lan, nhưng dường như nó lây lan và lây nhiễm cho mọi người khá dễ dàng. Một số người đã bị nhiễm bệnh tại một khu vực có thể không chắc chắn làm thế nào hoặc họ đã bị nhiễm bệnh ở đâu. Vi-rút có thể lây lan qua các giọt nước bắn tạo ra một người ho hoặc hắt hơi vào không khí. Nó có thể lây lan nếu quý vị chạm vào một bề mặt có vi-rút, chẳng hạn như tay cầm hoặc vật thể, sau đó chạm vào mắt, mũi hoặc miệng của quý vị.

Để biết thông tin mới nhất, truy cập trang web của CDC tại www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov. Hoặc gọi 800-CDC-INFO (800-232-4636).

COVID-19 có triệu chứng gì?

Một số người không có triệu chứng hoặc triệu chứng nhẹ. Triệu chứng cũng có thể khác nhau tùy theo từng người. Khi các chuyên gia tìm hiểu thêm về COVID-19, họ đang báo thêm các triệu chứng khác. Các triệu chứng có thể xuất hiện 2 đến 14 ngày sau khi tiếp xúc với vi-rút:

- Sốt hoặc ớn lạnh
- Ho
- Cảm thấy khó thở hoặc thở dốc
- Đau họng
- Nghẹt mũi hoặc chảy nước mũi
- Đau đầu và đau nhức người
- Mệt mỏi
- Buồn nôn, nôn, tiêu chảy hoặc đau bụng
- Mới bị mất khứu giác hoặc vị giác

Quý vị có thể kiểm tra các triệu chứng của mình với [Tur Kiểm tra về Vi-rút Corona của CDC](#).

Các biến chứng có thể từ COVID-19 là gì?

Trong nhiều trường hợp, vi-rút này có thể gây nhiễm trùng (viêm phổi) ở cả hai phổi. Trong một số trường hợp, điều này có thể gây ra cái chết. Một số người có nguy cơ biến chứng cao. Điều này bao gồm người lớn tuổi và những người mắc các bệnh mạn tính nghiêm trọng như bệnh tim hoặc phổi, tiểu đường hoặc bệnh thận. Điều này bao gồm những người có tình trạng sức khỏe ức chế hệ miễn dịch. Và bao gồm những người dùng thuốc ức chế hệ miễn dịch.

Khi các chuyên gia tìm hiểu thêm về COVID-19, họ đang báo thêm các triệu chứng khác có thể liên quan đến COVID-19. Hiếm khi, một số trẻ em đã phát triển các biến chứng nghiêm trọng được gọi là hội chứng viêm đa hệ ở trẻ em (MIS-C). MIS-C có vẻ giống như bệnh Kawasaki, một tình trạng hiếm gặp gây viêm mạch máu và các cơ quan trong cơ thể. Vẫn chưa biết liệu MIS-C chỉ xảy ra ở trẻ em hay người lớn cũng có nguy cơ mắc bệnh. Người ta cũng không biết liệu nó có liên quan đến COVID-19 hay không, vì nhiều trẻ em, nhưng không phải tất cả, đã thử nghiệm dương tính với vi-rút. Các chuyên gia tiếp tục nghiên cứu MIS-C. CDC khuyến các nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe báo cáo cho sở y tế địa phương bất kỳ người nào dưới 21 tuổi bị bệnh phải nằm viện và có tất cả những triệu chứng sau đây:

- Sốt trên 100,4°F (38,0°C) trong hơn 24 giờ và xét nghiệm dương tính với SARS-CoV-2 hoặc tiếp xúc với vi-rút trong 4 tuần qua
- Viêm tại ít nhất 2 cơ quan như tim, phổi hoặc thận với các xét nghiệm trong phòng thí nghiệm cho thấy tình trạng viêm
- Không có chẩn đoán nào khác ngoài COVID-19 giải thích các triệu chứng của trẻ

Chẩn đoán COVID-19 bằng cách nào?

Nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị sẽ hỏi về các triệu chứng của quý vị. Người đó cũng sẽ hỏi về nơi quý vị sống, và về chuyến đi gần đây của quý vị và bất kỳ tiếp xúc nào với những người bệnh. Nếu nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị nghĩ rằng quý vị có thể mắc

COVID-19, người đó sẽ xem xét liệu có nên xét nghiệm COVID-19 hay không. Điều này phụ thuộc vào nguồn lực xét nghiệm trong khu vực của quý vị và mức độ bệnh của quý vị. Làm theo tất cả các hướng dẫn từ nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị. Hướng dẫn xét nghiệm có thể thay đổi khi có thêm thông tin về vi-rút. Xét nghiệm chẩn đoán được sử dụng để phát hiện nhiễm COVID-19. Chúng bao gồm:

- **Xét nghiệm siêu vi (phân tử).** Quý vị cũng có thể nghe thấy điều này được gọi là xét nghiệm RT-PCR. Xét nghiệm siêu vi rất chính xác. Xét nghiệm siêu vi tìm kiếm vật chất di truyền của vi-rút SARS-CoV-2. Có một số cách để làm điều này. Có thể lau miếng gạc mũi-họng từ bên trong mũi đến tận phía sau cổ họng của quý vị. Các xét nghiệm khác được thực hiện bằng cách lau mũi hoặc lau họng. Hoặc có thể lấy một mẫu nước bọt của quý vị. Tính khả dụng của các xét nghiệm khác nhau theo địa điểm. Một số bộ dụng cụ xét nghiệm có thể được thực hiện tại nhà nhưng phải được gửi đến phòng thí nghiệm để kiểm tra. Tùy thuộc vào xét nghiệm, một số kết quả sẽ có trong vòng khoảng 30 phút. Một số xét nghiệm siêu vi khác phải được gửi đến phòng thí nghiệm và có thể mất vài ngày trước khi có kết quả. Bộ dụng cụ xét nghiệm tại nhà hiện có sẵn nhưng khác nhau tùy theo địa điểm, và một số cần kê đơn. Nếu quý vị sử dụng bộ dụng cụ tại nhà, tuân thủ chặt chẽ các hướng dẫn trong bộ. Một số bộ dụng cụ cho kết quả nhanh chóng tại nhà. Những khác phải được gửi đến phòng thí nghiệm để biết kết quả.
- **Xét nghiệm kháng nguyên.** Xét nghiệm này có thể phát hiện các protein từ vi-rút SARS-CoV-2. Xét nghiệm này được thực hiện bằng cách lau mũi hoặc lau mũi họng. Tùy thuộc vào xét nghiệm, một số kết quả sẽ có trong vòng một tiếng. Kết quả dương tính có độ chính xác cao, nhưng dương tính giả có thể xảy ra, đặc biệt là ở những nơi ít người nhiễm vi-rút. Các xét nghiệm kháng nguyên có nhiều khả năng bỏ sót nhiễm COVID-19 hơn là xét nghiệm siêu vi (phân tử). Nếu xét nghiệm kháng nguyên của quý vị âm tính nhưng quý vị có các triệu chứng của COVID-19, nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị có thể yêu cầu xét nghiệm siêu vi.

Nếu nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị nghĩ hoặc xác nhận rằng quý vị bị COVID-19, quý vị có thể có các xét nghiệm khác. Các xét nghiệm này có thể bao gồm:

- **Xét nghiệm máu kháng thể.** Các xét nghiệm kháng thể đang được xem xét để tìm hiểu xem một người trước đây đã bị nhiễm vi-rút và bây giờ có thể có kháng thể như SARS AB IgG trong máu để cung cấp một số khả năng miễn dịch hay không. Độ chính xác và tính khả dụng của xét nghiệm kháng thể khác nhau. Xét nghiệm kháng thể không thể cho biết liệu quý vị hiện có đang bị nhiễm bệnh hay không vì có thể mất đến vài tuần sau khi nhiễm bệnh để tạo kháng thể. Vẫn chưa biết khả năng miễn dịch kéo dài bao lâu sau khi bị nhiễm vi-rút.
- **Nuôi cấy đờm.** Một mẫu nhỏ chất nhầy ho ra từ phổi (đờm) có thể được lấy nếu quý vị bị ho có đờm. Có thể kiểm tra mẫu để biết có vi-rút hoặc tìm xem có viêm phổi hay không.
- **Xét nghiệm hình ảnh.** Quý vị có thể chụp X-quang ngực hoặc CT.

Lưu ý về tái nhiễm và khả năng miễn dịch của quý vị

Tại thời điểm này, vẫn chưa rõ liệu mọi người có thể bị tái nhiễm với COVID-19 hay không. CDC lưu ý rằng nếu một người đã hồi phục hoàn toàn khỏi COVID-19 và được xét nghiệm lại

trong vòng 3 tháng kể từ lần nhiễm bệnh đầu tiên, họ có thể tiếp tục có mức độ vi-rút thấp trong cơ thể và xét nghiệm dương tính với COVID-19, mặc dù họ không lây lan COVID-19. Xét nghiệm COVID-19 dương tính sau khi bị nhiễm không có nghĩa là quý vị không thể bị tái nhiễm. Vẫn chưa biết khả năng miễn dịch kéo dài bao lâu sau khi bị nhiễm vi-rút.

Điều trị COVID-19 bằng cách nào?

FDA đã phê duyệt các vắc-xin để ngăn ngừa COVID-19 ở những người trên 18 tuổi (một vắc-xin đã được phê duyệt cho những người dưới 16 tuổi). Phụ nữ đang mang thai hoặc cho con bú có thể chọn tiêm phòng. Các nhóm chuyên gia, bao gồm ACOG và CDC, khuyên phụ nữ mang thai và đang cho con bú trao đổi với nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của họ về vắc-xin.

Vắc-xin đang được triển khai cho công chúng theo từng giai đoạn. Hỏi cơ quan y tế địa phương của quý vị để biết các kế hoạch triển khai tại cộng đồng của quý vị. Các vắc-xin này được tiêm dưới dạng một mũi tiêm (tiêm) vào cơ cánh tay. Có thể tiêm vắc-xin 1 liều hoặc 2 liều. Nếu quý vị tiêm vắc-xin 2 liều, liều thứ hai được tiêm sau liều thứ nhất vài tuần.

Các phương pháp điều trị đã được chứng minh phù hợp nhất hiện nay là những phương pháp giúp cơ thể quý vị chống lại vi-rút. Điều này được gọi là chăm sóc hỗ trợ. Đối với COVID-19 nặng, quý vị có thể cần phải ở lại bệnh viện. Chăm sóc hỗ trợ có thể bao gồm:

- **Nghỉ ngơi.** Điều này giúp cơ thể quý vị chống lại bệnh tật.
- **Giữ nước.** Uống chất lỏng là cách tốt nhất để ngăn ngừa mất nước. Cố gắng uống 6 đến 8 ly chất lỏng mỗi ngày, hoặc theo chỉ dẫn của nhà cung cấp của quý vị. Đồng thời hỏi nhà cung cấp của quý vị về loại chất lỏng nào là tốt nhất với quý vị. Đừng uống chất lỏng có chứa caffeine hoặc cồn.
- **Dùng thuốc giảm đau không cần toa (OTC).** Chúng được sử dụng để giúp giảm đau và hạ sốt. Làm theo hướng dẫn của nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị để biết sử dụng thuốc OTC nào.

Đối với bệnh nặng, quý vị có thể cần phải ở lại bệnh viện. Chăm sóc trong thời gian bị bệnh nặng có thể bao gồm:

- **Chất lỏng IV (truyền tĩnh mạch).** Chúng được đưa truyền qua tĩnh mạch để giúp giữ cho cơ thể quý vị giữ nước.
- **Ôxy.** Quý vị có thể được cung cấp thêm ôxy hoặc thông khí bằng máy thở (máy thở). Điều này được thực hiện để quý vị có đủ ôxy trong cơ thể.
- **Tư thế nằm sấp.** Tùy thuộc vào mức độ bệnh của quý vị trong thời gian nằm viện, nhóm chăm sóc sức khỏe của quý vị có thể xoay bụng cho quý vị thường xuyên. Đây được gọi là tư thế nằm sấp. Tư thế này giúp tăng lượng ôxy vào phổi của quý vị. Làm theo hướng dẫn của nhóm chăm sóc sức khỏe của quý vị về thay đổi tư thế trong khi bạn đang nằm viện. Đồng thời làm theo lời khuyên xuất viện của họ về các tư thế tốt nhất để giúp quý vị thở khi về nhà.
- **Remdesivir.** FDA đã phê duyệt một loại thuốc kháng vi-rút IV (tiêm tĩnh mạch) được gọi là remdesivir. Nó hoạt động bằng cách ngăn chặn sự lây lan của vi-rút SARS-CoV-2 trong cơ thể. Nó được chấp thuận cho những người nằm viện. Nó dành cho những người

từ 12 tuổi trở lên nặng hơn khoảng 88 pound (40 kg). Remdesivir chỉ được chấp thuận cho những người cần được điều trị tại bệnh viện. Trong một số trường hợp nhất định, nó cũng có thể được sử dụng cho những người dưới 12 tuổi hoặc những người nặng dưới khoảng 88 pound (40 kg).

Nghiên cứu vẫn tiếp tục về các liệu pháp khác vẫn còn đang thử nghiệm. Chúng bao gồm:

- **Huyết tương từ bệnh nhân đã hồi phục COVID-19.** Những người đã mắc COVID-19 và đã hồi phục hoàn toàn có thể được nhóm chăm sóc sức khỏe của họ yêu cầu xem xét hiến huyết tương. Điều này được gọi là hiến huyết tương COVID-19. Huyết tương từ những người được phục hồi hoàn toàn từ COVID-19 có thể chứa kháng thể giúp chống lại COVID-19 ở những người hiện đang bị bệnh nặng. Các chuyên gia không biết được liệu huyết tương được hiến sẽ hoạt động tốt như một phương pháp điều trị hay không. Nghiên cứu vẫn tiếp tục và FDA đã phê duyệt sử dụng huyết tương trong trường hợp cấp cứu ở một số người bị COVID-19 nghiêm trọng hoặc đe dọa tính mạng. Nói chuyện với nhà cung cấp của quý vị để tìm hiểu thêm về hiến tặng huyết tương và liệu quý vị có đủ điều kiện để hiến hay không.
- **Liệu pháp Kháng thể Đơn dòng.** FDA gần đây đã phê duyệt liệu pháp thử nghiệm này để sử dụng khẩn cấp cho một số người có kết quả xét nghiệm vi-rút COVID-19 dương tính và có triệu chứng từ nhẹ đến trung bình nhưng không ở bệnh viện. Nó không được phổ biến rộng rãi và vẫn đang được điều tra nghiên cứu. Nó được phê duyệt cho những người từ 12 tuổi trở lên nặng khoảng 88 pound (40 kg) và có nguy cơ cao bị COVID-19 nghiêm trọng và phải nằm viện. Điều này bao gồm những người từ 65 tuổi trở lên và những người mắc một số bệnh mạn tính. Liệu pháp kháng thể đơn dòng **không** được phê duyệt cho những người:
  - Đang nằm viện do COVID-19, **hoặc**
  - Cần liệu pháp ôxy do COVID-19, **hoặc**
  - Cần liệu pháp ôxy cho một tình trạng mạn tính và cần phải tăng tốc độ lưu lượng ôxy của họ vì COVID-19.

Quý vị có nguy cơ mắc COVID-19 không?

Quý vị có nguy cơ mắc COVID-19 nếu quý vị đã tiếp xúc gần với người bị nhiễm vi-rút hoặc nếu quý vị sống hoặc đi đến một khu vực có các trường hợp mắc bệnh này. Tiếp xúc gần có nghĩa là ở trong khoảng 6 feet (khoảng 2 mét) với một người được biết là mắc COVID-19 trong thời gian tổng cộng 15 phút trở lên. Đây có thể là nhiều cuộc gặp gỡ ngắn, kéo dài ít nhất 15 phút trong khoảng thời gian 24 giờ. Các nghiên cứu gần đây cho thấy những người không có triệu chứng cũng có thể lan truyền COVID-19.

Ngày sửa đổi gần nhất: 08/03/2021